

Bruxelles, 1 decembrie 2021
(OR. en)

14651/21

FISC 227
ECOFIN 1202
CO EUR-PREP 37

NOTĂ PUNCT „A”

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Consiliul
Subiect:	Raport al Consiliului ECOFIN către Consiliul European cu privire la chestiuni fiscale - Aprobare

1. Consiliul (ECOFIN) a fost invitat să transmită Consiliului European un raport cu privire la diverse chestiuni fiscale, astfel cum se menționează, în special, în concluziile Consiliului European din martie și iunie 2012, mai 2013, decembrie 2014 și octombrie 2017.
2. La 25 noiembrie 2021, un proiect de raport al Consiliului ECOFIN către Consiliul European cu privire la chestiuni fiscale a fost întocmit și convenit în cadrul Grupului de lucru la nivel înalt pentru chestiuni fiscale al Consiliului, în scopul de a fi transmis Consiliului la 7 decembrie 2021 prin intermediul Coreperului. De asemenea, s-a convenit ca actualizările obișnuite privind elemente de fapt (părțile între paranteze pătrate) să fie efectuate de SGC după reuniunea Consiliului, înainte de publicarea versiunii finale a raportului.
3. Prin urmare, Consiliul (ECOFIN) este invitat să aprobe raportul ca punct „A”, astfel cum figurează în anexa la prezenta notă, în vederea transmiterii acestuia către Consiliul European (16-17 decembrie 2021).

**RAPORT AL CONSILIULUI ECOFIN CĂTRE CONSILIUL EUROPEAN CU PRIVIRE
LA CHESTIUNI FISCALE**

1. Prezentul raport al Consiliului oferă o imagine de ansamblu a progreselor înregistrate în cadrul Consiliului în timpul mandatului președinției slovene, precum și o imagine de ansamblu a situației celor mai importante dosare în curs de negociere în domeniul fiscal. Raportul a fost întocmit pe baza discuțiilor din cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (la nivel înalt) referitoare la chestiuni orizontale de politică fiscală de importanță strategică, în conformitate cu mandatul său.
2. Prezentul raport reflectă stadiul lucrărilor relevante ale Consiliului și acoperă chestiuni menționate în diverse concluzii ale Consiliului European începând din 2012 ¹, în declarația membrilor Consiliului European din 25 martie 2021 ², în Concluziile Consiliului în domeniul TVA- ului din 2012 ³ și din 2016 ⁴, în Concluziile Consiliului din 2017 privind „Reacția la provocările reprezentate de impozitarea profiturilor din economia digitală” ⁵, în Concluziile Consiliului din 2020 privind evoluția viitoare a cooperării administrative în domeniul fiscal în UE ⁶, precum și în Concluziile Consiliului din 27 noiembrie 2020 privind o impozitare echitabilă și eficace în perioada de redresare, provocările fiscale legate de digitalizare și buna guvernare fiscală în UE și în afara acesteia ⁷.

¹ Doc. EUCO 4/3/12 REV 3 (punctele 9 și 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (punctul 11), EUCO 10/20 (punctele A29 și 147) și EUCO 13/20.

² Doc. 18/21.

³ Doc. 9586/12.

⁴ Doc. 9494/16.

⁵ Doc. 15175/17.

⁶ Doc. 8482/20.

⁷ Doc. 13350/20.

3. În pofida dificultăților persistente cauzate de pandemia de COVID-19, președinția slovenă a continuat discuțiile cu privire la cele mai importante dosare, printre care se numără abordarea provocărilor generate de digitalizarea economiei, viitorul cotelor de TVA, revizuirea Codului de conduită în domeniul impozitării întreprinderilor din 1997 și efectuarea de actualizări ale listei UE a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale; de asemenea, în cadrul Pactului verde european, președinția slovenă a început să lucreze la revizuirea Directivei privind impozitarea energiei.
4. Mai exact, Consiliul:
- a) a urmărit îndeaproape și a luat act de negocierile desfășurate la nivelul Cadrului incluziv al OCDE/G20 privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor (Cadrul incluziv al OCDE/G20 privind BEPS) cu privire la soluțiile pentru provocările fiscale ale digitalizării economiei și a continuat lucrările cu privire la acțiunile ce trebuie întreprinse la nivel internațional și în UE;
 - b) [a ajuns la o abordare generală] cu privire la propunerea de directivă de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește cotele taxei pe valoarea adăugată;
 - c) a adoptat directiva Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește scutirile aplicate importurilor și anumitor furnizări, în legătură cu măsurile Uniunii în interes public;
 - d) a lansat examinarea propunerii de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului Uniunii de impozitare a produselor energetice și a energiei electrice (reformare) (propunerea de directivă privind impozitarea energiei) și
 - e) [a ajuns la un acord cu privire la o revizuire a Grupului de lucru pentru Codul de conduită (impozitarea întreprinderilor).]

5. Grupul de lucru pentru Codul de conduită (impozitarea întreprinderilor) și-a continuat și activitatea cu privire la diversele chestiuni care se încadrează în mandatul său actual, inclusiv cu privire la lista UE a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale, ținând seama totodată de limitările cauzate de pandemia mondială de COVID-19, astfel cum se arată în raportul său semestrial ⁸. La 5 octombrie 2021, Consiliul a efectuat cea mai recentă actualizare a listei UE ⁹. În continuare sunt prezentate informații mai detaliate cu privire la dosare individuale.

A. INITIATIVE ÎN DOMENIUL LEGISLAȚIEI FISCALE A UE

a) Provocări fiscale generate de digitalizarea economiei

6. Abordarea provocărilor fiscale generate de digitalizarea economiei rămâne prioritatea-cheie a Consiliului în domeniul politicii fiscale. În concluziile sale din 27 noiembrie 2020 privind o impozitare echitabilă și eficace în perioade de redresare, provocările fiscale legate de digitalizare și buna guvernare fiscală în UE și în afara acesteia ¹⁰, Consiliul a confirmat că își menține sprijinul pentru activitatea desfășurată la nivelul Cadrului incluziv al OCDE/G20 privind BEPS. În declarația lor din 25 martie 2021 ¹¹, membrii Consiliului European și-au reafirmat, de asemenea, „preferința puternică și angajamentul ferm pentru o soluție la nivel mondial privind impozitarea internațională a digitalului” și au indicat că vor depune eforturi pentru a se ajunge la o soluție consensuală în cadrul OCDE până la jumătatea lui 2021, confirmând că „Uniunea Europeană va fi pregătită să avanseze dacă nu se materializează perspectiva unei soluții la nivel mondial”.

⁸ Doc. 14230/21.

⁹ JO C 413I, 12.10.2021, p 1.

¹⁰ Doc. 13350/20.

¹¹ Doc. 18/21.

7. Lucrările din cadrul Consiliului și al grupurilor sale de pregătire desfășurate în acest domeniu pe parcursul mandatelor președințiilor anterioare sunt rezumate în rapoartele precedente ale Consiliului cu privire la chestiuni fiscale ¹². Trebuie remarcat faptul că dezbaterile globale în curs privind actualizarea normelor de impozitare a societăților comerciale la nivel internațional fuseseră luate în considerare în cadrul deliberărilor dintre statele membre referitoare la propunerea legislativă privind impozitul pe servicii digitale (ISD), la propunerea privind prezența digitală substanțială (PDS) și la proiectul CC(C)TB, precum și la propunerea de reformare a Directivei privind dobânzile și redevențele.
8. La 8 octombrie 2021, Cadrul incluziv al OCDE/G20 privind BEPS a convenit, cu sprijinul tuturor statelor membre ale UE, cu privire la textul finalizat al declarației care stabilește o soluție bazată pe doi piloni pentru a răspunde provocărilor fiscale generate de digitalizarea economiei, precum și cu privire la planul detaliat de punere în aplicare a acesteia ¹³. La data de [4 noiembrie 2021, 137 de] țări și jurisdicții au aderat la acest plan bazat pe doi piloni care urmărește să reformeze normele internaționale privind impozitarea și să asigure faptul că întreprinderile multinaționale plătesc o cotă echitabilă de impozit indiferent de locul în care își desfășoară activitatea.
9. Reforma impozitării societăților comerciale la nivel internațional se va baza pe doi piloni. Primul pilon va cuprinde norme care să asigure o repartizare mai echitabilă a drepturilor de impozitare a profiturilor celor mai mari și mai profitabile întreprinderi multinaționale. O parte a drepturilor de impozitare va fi realocată jurisdicțiilor de piață în care întreprinderile multinaționale desfășoară activități comerciale și obțin profituri, indiferent dacă au sau nu o prezență fizică în jurisdicțiile respective. Al doilea pilon va conține norme menite să reducă posibilitățile de erodare a bazei impozabile și de transfer al profiturilor, pentru a se asigura plata ratei minime globale convenite a impozitului pe profit, stabilită la 15 %. De asemenea, ar rezulta avantaje suplimentare de pe urma stabilizării sistemului fiscal internațional și a creșterii securității fiscale pentru contribuabili și administrațiile fiscale.

¹² Doc. 9970/21, punctele 6-18; Doc. 13336/20, punctele 13-20; Doc. 8891/20, punctele 13-26.

¹³ Disponibil la următoarea adresă: <https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.htm>.

10. În conformitate cu planul de punere în aplicare, se lucrează în prezent la nivelul Cadrului incluziv al OCDE/G20 privind BEPS în vederea finalizării textelor care vor constitui noul cadru normativ al soluției bazate pe un consens internațional. Soluția bazată pe doi piloni va necesita o etapă de punere în aplicare, în cursul căreia vor fi efectuate ajustări, după caz, ale cadrului actual al acordurilor internaționale privind impozitarea și ale legislațiilor fiscale naționale. UE intenționează să asigure punerea în aplicare prin intermediul unor acte legislative și al unor decizii care urmează să fie adoptate de Consiliu, după caz.

b) Inițiative viitoare în domeniul impozitării societăților comerciale

11. Se preconizează că noile propuneri legislative ale Comisiei Europene care vizează transpunerea soluției globale bazate pe doi piloni vor fi prezentate Consiliului cât de curând posibil, reflectând rezultatele lucrărilor desfășurate la nivelul Cadrului incluziv al OCDE/G20 privind BEPS. În acest context, se preconizează că va fi prezentată o propunere legislativă de transpunere a ratei minime de impozitare efectivă la nivel mondial în temeiul celui de al doilea pilon în UE înainte de sfârșitul anului 2021.
12. De asemenea, se preconizează că, pe baza comunicării sale din 18 mai 2021 intitulată „Impozitarea întreprinderilor pentru secolul XXI”, Comisia va prezenta o propunere legislativă de stabilire a unor norme la nivelul Uniunii pentru neutralizarea abuzului de entități fictive în scopuri fiscale și o propunere legislativă pentru publicarea cotelor efective de impozitare plătite de societățile mari.

c) Taxa pe valoarea adăugată (TVA)

13. În ceea ce privește TVA-ul, în 2016, Consiliul a adoptat două seturi de concluzii: în mai 2016 ¹⁴, Consiliul a reacționat la Planul de acțiune privind TVA-ul al Comisiei – Către un spațiu unic pentru TVA în UE, din 7 aprilie 2016, iar în noiembrie 2016 Consiliul și-a exprimat punctul de vedere cu privire la îmbunătățirea normelor actuale ale UE privind TVA-ul pentru tranzacțiile transfrontaliere ¹⁵.

¹⁴ Doc. 9494/16.

¹⁵ Doc. 14257/16.

14. Dând curs planului său de acțiune privind TVA-ul, Comisia a înaintat un număr semnificativ de propuneri legislative în domeniul TVA-ului. În ansamblu, aceste propuneri au drept obiectiv modernizarea sistemului de TVA pentru a-l adapta la economia digitală și la nevoile IMM-urilor, pentru a aborda deficitul de încasare a TVA-ului și pentru a îmbunătăți cooperarea administrativă în domeniul TVA-ului.
15. Pe baza progreselor înregistrate în cursul mandatelor președințiilor anterioare ¹⁶, președinția slovenă a continuat lucrările privind dosarele legislative din domeniul TVA-ului.
16. În cursul mandatului președinției slovene, dosarele legislative aflate în diferite etape ale dezbaterii în cadrul Consiliului și/sau al grupurilor de pregătire ale acestuia, după caz, au vizat următoarele chestiuni legate de TVA:
 - i. sistemul definitiv de TVA;
 - ii. reforma cotelor de TVA;
 - iii. conferirea de competențe de executare Comisiei pentru a stabili sensul termenilor utilizați în anumite dispoziții ale Directivei TVA și
 - iv. scutiile aplicate importurilor și anumitor furnizări, în legătură cu măsurile Uniunii în interes public.
17. În continuare, sunt prezentate informații mai detaliate cu privire la dosarele individuale din domeniul TVA-ului.
18. În plus, Concluziile Consiliului privind o impozitare echitabilă și eficace în perioada de redresare, provocările fiscale legate de digitalizare și buna guvernanță fiscală în UE și în afara acesteia din 27 noiembrie 2020 conțin, de asemenea, răspunsul Consiliului la măsurile din domeniul TVA-ului și al accizelor.

¹⁶ A se vedea, de exemplu, doc. 15082/18, punctele 30-111; doc. 10322/18, punctele 56-100.

i. Sistemul definitiv de TVA

19. În continuarea Planului său de acțiune privind TVA-ul – Către un spațiu unic pentru TVA în UE, din 7 aprilie 2016, Comisia a ales o abordare legislativă în două etape pentru sistemul definitiv de TVA ¹⁷, acest dosar fiind discutat în cadrul președințiilor română, finlandeză, croată și germană.
20. Statele membre sunt de acord că acest dosar încă necesită o analiză tehnică aprofundată înainte de luarea deciziilor de politică finale. După cum a indicat deja Consiliul ¹⁸, cea mai bună cale de urmat este analizarea în continuare cu prioritate a elementelor-cheie ale propunerii Comisiei, precum și a opțiunilor oferite de măsurile de însoțire. Lucrările cu privire la sistemul definitiv de TVA ar trebui să continue, fără a împiedica sau încetini eforturile de îmbunătățire a sistemului de TVA actual.

ii. Reforma cotelor de TVA

21. La 18 ianuarie 2018, Comisia a prezentat o propunere de directivă de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește cotele taxei pe valoarea adăugată ¹⁹. Obiectivul acestei propuneri legislative este de a introduce normele privind stabilirea cotelor de TVA în întreaga UE, cu efect de la intrarea în vigoare a regimului definitiv de impozitare a comerțului dintre statele membre.
22. Pe scurt, prin această propunere legislativă specifică, Comisia a propus în esență:
 - i) modificarea normelor UE privind stabilirea cotelor reduse de TVA (de exemplu eliminarea actualelor dispoziții tranzitorii care permit o derogare temporară de la normele generale; revizuirea articolului 98 din Directiva TVA);
 - ii) acordarea unei mai mari libertăți statelor membre de a-și stabili cotele (însă statele membre ar trebui să se asigure că cota lor medie ponderată de TVA depășește în orice moment 12 %);

¹⁷ Această abordare a fost descrisă într-un mod mai detaliat în rapoartele anterioare, de exemplu în doc. 9970/21, punctele 25-31.

¹⁸ Doc. 15082/18, punctele 89-91.

¹⁹ Doc. 5335/18.

- iii) introducerea unei „liste negative” de bunuri și servicii la care nu este permisă aplicarea de cote reduse (în locul actualei liste „pozitive”).
23. Propunerea Comisiei a fost examinată pe parcursul mandatului președințiilor bulgară, română, finlandeză, croată, germană și portugheză.
24. În cursul președințiilor croată și germană, au fost purtate discuții cu privire la opțiunea unei liste pozitive, utilizarea codurilor NC ²⁰ (acolo unde este posibil) pentru bunuri și a codurilor CPA ²¹ pentru servicii, precum și cu privire la principiile și condițiile de aplicare a cotelor reduse de TVA. De asemenea, în vederea înregistrării de progrese cu privire la Pactul verde european, s-a propus introducerea unui regim de TVA mai avantajos pentru livrările cu emisii scăzute de CO₂ ²².
25. În urma lucrărilor desfășurate anterior, președinția portugheză a propus o abordare în trei etape bazată pe definirea caracteristicilor care ar orienta includerea bunurilor și a serviciilor într-o listă pozitivă, actualizarea și modernizarea anexei III la Directiva 2006/112/CE și domeniul de aplicare al cotelor zero, al cotelor foarte reduse și al derogărilor. La 18 iunie 2021, Consiliul ECOFIN a discutat două aspecte ale reformei propuse în privința cărora ar fi utile orientări politice din partea miniștrilor, și anume clauza de încetare a efectelor pentru bunurile care aduc prejudicii mediului și aspectul referitor la o clauză privind menținerea statu-quo-ului în temeiul căreia de derogările existente care permit aplicarea „cotelor parking” (cote reduse mai mari de 12 %), a cotelor foarte reduse și a scutirilor cu drept de deducere a TVA-ului achitat în amonte să poată beneficia toate celelalte state membre, asigurând egalitatea de tratament între acestea.

²⁰ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1776 al Comisiei din 9 octombrie 2019 de modificare a anexei I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun.

²¹ Regulamentul (UE) nr. 1209/2014 al Comisiei din 29 octombrie 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 451/2008 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unei noi clasificări statistice a produselor în funcție de domeniul de activitate (CPA) și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 3696/93 al Consiliului.

²² A se vedea și Concluziile Consiliului din decembrie 2019 privind impozitarea energiei, doc. 14861/19.

26. Pe baza rezultatului discuțiilor referitoare la clauza privind menținerea statu-quo-ului, președinția slovenă a elaborat texte de compromis care să țină seama de diferitele opinii exprimate de miniștri. Aceasta a urmărit să se ajungă la o abordare echilibrată care să permită ca toate statele membre să poată avea acces egal la derogările existente în unele dintre acestea, prevenind în același timp proliferarea cotelor reduse și a scutiilor cu drept de deducere a TVA-ului achitat în amonte care ar putea eroda bazele impozabile.
27. În ceea ce privește clauza de încetare a efectelor, președinția slovenă a aliniat majoritatea clauzelor de acest tip la Pactul verde european. Clauza de încetare a efectelor aplicabilă îngrășămintelor chimice și pesticidelor chimice a fost ușor ajustată pentru a răspunde preocupărilor unor state membre în ceea ce privește micii fermieri.
28. De asemenea, președinția a depus eforturile necesare pentru a găsi soluții în ceea ce privește celelalte aspecte tehnice din text și conținutul anexei III la Directiva TVA, și anume lista bunurilor și a serviciilor cărora li se pot aplica cote reduse.
29. În urma lucrărilor tehnice desfășurate în cadrul videoconferințelor informale ale Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale din 15 iulie, 15 septembrie, 30 septembrie, 15 octombrie, 25 octombrie și 18 noiembrie, precum și a Grupului de lucru la nivel înalt din 25 noiembrie 2021, [președinția a prezentat un text de compromis Consiliului ECOFIN la 7 decembrie 2021 în vederea ajungerii la o abordare generală cu privire la propunere.]

iii. Comitetul TVA

30. La 18 decembrie 2020, Comisia a înaintat o propunere de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește conferirea de competențe de executare Comisiei pentru a stabili sensul termenilor utilizați în anumite dispoziții ale directivei menționate ²³ („Directiva privind Comitetul TVA”). Potrivit Comisiei, obiectivul propunerii este de a asigura o aplicare mai uniformă a legislației UE în materie de TVA. Pentru a realiza acest lucru, Comisia a propus instituirea unui comitet de comitologie care să asiste Comisia în adoptarea măsurilor obligatorii de punere în aplicare prin vot cu majoritate calificată. În opinia Comisiei, acest lucru ar eficientiza procesul decizional și ar scuti Curtea de Justiție a Uniunii Europene de sarcina de a soluționa atât de frecvent probleme de interpretare.
31. În cursul discuțiilor din cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă) desfășurate în primul semestru al lui 2021, deși, în general, statele membre ar putea sprijini obiectivul general al propunerii, multe delegații și-au exprimat rezervele, în special în ceea ce privește transferul de competențe de la Consiliu către Comisie și trecerea la votul cu majoritate calificată. Unele delegații au fost de părere că sistemul actual poate fi îmbunătățit, și anume prin prezentarea mai multor propuneri de acte de punere în aplicare ale Consiliului în temeiul articolului 397 din Directiva TVA.

²³ Doc. 14293/20.

iv. TVA-ul pentru activitățile de tip „achiziționare și donare”

32. La 12 aprilie 2021, Comisia a transmis Consiliului o propunere de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește scutirile aplicate importurilor și anumitor furnizări, în legătură cu măsurile Uniunii în interes public ²⁴. Scopul propunerii este de a prevedea o scutire de la plata TVA-ului pentru Comisie și alte agenții ale UE atunci când acestea achiziționează bunuri și servicii care urmează să fie distribuite statelor membre în mod gratuit.
33. În cursul discuțiilor purtate de statele membre în timpul reuniunilor Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă) din 14 aprilie și 20 mai 2021, precum și în observațiile scrise transmise ulterior, statele membre și-au exprimat preocupările cu privire la o serie de aspecte. Președinția portugheză a prezentat două propuneri de compromis, a doua dintre acestea fiind transmisă spre aprobare în cadrul unei proceduri tacite la 26 mai 2021. Procedura tacită nu a permis adoptarea propunerii din cauza preocupărilor exprimate de unele state membre, în special în ceea ce privește domeniul de aplicare al acesteia. În urma discuțiilor din cadrul Grupului de lucru la nivel înalt, dosarul a fost transmis Consiliului ECOFIN prin intermediul Coreperului pentru o dezbateră de orientare privind o posibilă reducere a domeniului de aplicare în vederea adoptării rapide a dosarului.
34. Pe baza orientărilor oferite de statele membre în cadrul Consiliului ECOFIN din 18 iunie 2021, președinția portugheză a pregătit un al treilea text de compromis cu un domeniu de aplicare redus și l-a transmis prin intermediul unei proceduri tacite informale care s-a încheiat la 26 iunie 2021 fără observații din partea statelor membre. După ce a fost aprobat de Comitetul Reprezentanților Permanenți la 30 iunie 2021, textul a fost adoptat de Consiliul ECOFIN în cadrul președinției slovene la 13 iulie și a fost publicat în Jurnalul Oficial la 15 iulie 2021 ²⁵. Comisia a emis o declarație de consemnat în procesul-verbal al Coreperului și în cel al Consiliului ²⁶.

²⁴ Doc. 7749/21.

²⁵ JO L 250, 15.7.2021, p. 1.

²⁶ Doc. 9995/21 ADD 1.

d) Accize

Revizuirea Directivei privind impozitarea energiei

35. La 14 iulie 2021, Comisia a prezentat o propunere de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului Uniunii de impozitare a produselor energetice și a energiei electrice (reformare) ²⁷ („propunerea de directivă privind impozitarea energiei”).
36. Propunerea de directivă privind impozitarea energiei urmărește următoarele obiective:
- asigurarea unui cadru adaptat care să contribuie la obiectivele UE pentru 2030 și la atingerea neutralității climatice până în 2050 în contextul Pactului verde european. Aceasta ar implica alinierea impozitării produselor energetice și a energiei electrice la politicile UE în materie de energie, de mediu și de climă, contribuind astfel la eforturile UE de reducere a emisiilor;
 - asigurarea unui cadru care să mențină și să îmbunătățească piața internă a UE prin actualizarea domeniului de aplicare al produselor energetice și a structurii ratelor, precum și prin raționalizarea utilizării scutiilor și reducerilor fiscale de către statele membre și
 - menținerea capacității de a genera venituri pentru bugetele statelor membre.
37. În opinia Comisiei, aceste obiective vor fi atinse prin trecerea de la impozitarea bazată pe volum la impozitarea bazată pe conținutul energetic, prin introducerea unei ierarhizări a ratelor în funcție de performanța lor de mediu și prin limitarea stimulentei pentru utilizarea de combustibili fosili. Conform acestei ierarhizări, combustibilii fosili convenționali, precum motorina și benzina, vor fi impozitați prin aplicarea celei mai mari rate, iar în cazul energiei electrice se va aplica cea mai mică rată.

²⁷ Doc. 10872/21.

38. Propunerea de directivă privind impozitarea energiei face parte din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”²⁸, care urmărește să pună în aplicare obiectivele ambițioase ale UE de a reduce emisiile cu cel puțin 55 % până în 2030, în comparație cu nivelurile din 1990, și de a realiza neutralitatea climatică până în 2050. Pachetul legislativ constă într-un set de propuneri interconectate, toate urmărind același obiectiv de a asigura o tranziție echitabilă, competitivă și verde până în 2030 și ulterior. Pachetul acoperă o serie de domenii de politică și de sectoare economice: clima, energia și combustibilii, transporturile, clădirile, utilizarea terenurilor și silvicultura²⁹.
39. În 2011, Comisia propusese deja revizuirea Directivei privind impozitarea energiei, dar, în urma unor discuții neconcludente, Comisia și-a retras propunerea în 2015. La 11 septembrie 2019, Comisia a publicat un raport³⁰ privind evaluarea Directivei privind impozitarea energiei, indicând faptul că normele actuale nu contribuie la noul cadru de reglementare și la noile obiective de politică ale UE din domeniul climei și al energiei. La 5 decembrie 2019, Consiliul (ECOFIN) a aprobat concluziile privind cadrul UE de impozitare a energiei³¹, subliniind rolul important pe care îl joacă armonizarea impozitării energiei, prin Directiva privind impozitarea energiei, în asigurarea funcționării corespunzătoare a pieței interne. De asemenea, Consiliul a susținut o actualizare a cadrului juridic pentru impozitarea energiei, care să contribuie la realizarea unor obiective politice mai ample ale UE în domeniul economic și al mediului. Concluziile au solicitat Comisiei să se asigure că propunerile sunt evaluate pe deplin în ceea ce privește costurile și beneficiile lor economice, sociale și de mediu. În cadrul pregătirii propunerii de directivă privind impozitarea energiei, Comisia a realizat o consultare publică³².
40. La 20-21 iulie 2021, în cadrul reuniunii informale a Grupului de lucru la nivel înalt pentru chestiuni fiscale care a avut ca temă „Viitoarele provocări în domeniul fiscal”, delegațiile și-au putut exprima deja opiniile preliminare cu privire la rolul impozitării în tranziția verde, în cursul sesiunii de lucru intitulată „Aspectele fiscale ale Pactului verde”. La 22 iulie 2021,

²⁸ Doc. 10849/21.

²⁹ Progresele înregistrate în ansamblu cu privire la dosarele din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” de care se ocupă Consiliul ECOFIN sunt prezentate în documentul 13850/21, care, în ceea ce privește Directiva privind impozitarea energiei, conține formulări identice cu cele din actualul raport al Consiliului ECOFIN către Consiliul European.

³⁰ Doc. 12153/19.

³¹ Doc. 14608/19.

³² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12227-Revision-of-the-Energy-Tax-Directive-/public-consultation_ro.

Comisia a prezentat propunerea de directivă privind impozitarea energiei Comitetului Reprezentanților Permanenți (partea II).

41. La 9 septembrie 2021 au fost inițiate discuțiile tehnice în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă – accize/impozitarea energiei). În cadrul acestei reuniuni, Comisia a prezentat atât propunerea, cât și evaluarea impactului.
42. În cadrul reuniunii Grupului de lucru la nivel înalt din 23 septembrie 2021, președinția a informat delegațiile cu privire la stadiul lucrărilor, activitățile planificate și intenția sa de a avansa cât mai mult posibil cu privire la acest dosar în cursul mandatului său.
43. Examinarea la nivel tehnic a propunerii în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă – accize/impozitarea energiei) a continuat la 6 octombrie, 20 octombrie, 15 noiembrie și 24 noiembrie 2021 cu o analiză articol cu articol. Prima rundă în care au fost analizate toate articolele a fost finalizată la 24 noiembrie 2021.
44. Examinarea propunerii le-a oferit delegațiilor posibilitatea de a adresa întrebări pentru a obține clarificări, Comisia oferind răspunsuri. Au fost adresate numeroase întrebări cu privire la o serie de aspecte ale propunerii, cum ar fi trecerea de la impozitarea bazată pe volum la impozitarea bazată pe conținutul energetic, introducerea unei ierarhizări a ratelor în funcție de performanța de mediu, impozitarea unor noi produse, indexarea, sectorul aviației și sectorul maritim, precum și legăturile cu alte dosare din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”.
45. În cadrul reuniunii Grupului de lucru la nivel înalt din 25 noiembrie 2021, președinția a informat delegațiile în legătură cu rezultatele lucrărilor și cu progresele înregistrate cu privire la acest dosar, inclusiv în contextul pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

e) Taxa pe tranzacțiile financiare (TTF)

46. La 14 februarie 2013, Comisia a prezentat o propunere de directivă a Consiliului de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul taxei pe tranzacțiile financiare.
47. În această etapă, zece state membre continuă să participe la cooperarea consolidată în domeniul TTF: Austria, Belgia, Franța, Germania, Grecia, Italia, Portugalia, Slovacia, Slovenia și Spania (denumite în continuare „state membre participante”).

48. Principalele aspecte ale negocierilor în curs de desfășurare cu privire la acest dosar au fost rezumate în raportul precedent al Consiliului ECOFIN către Consiliul European cu privire la chestiuni fiscale ³³.
49. În concluziile sale din 17-21 iulie 2020 ³⁴ (punctul A29), Consiliul European a arătat că „Uniunea va acționa în următorii ani în direcția reformării sistemului de resurse proprii și va introduce noi resurse proprii. [...] [În cursul următorului CFM, Uniunea va acționa în direcția introducerii altor resurse proprii, care pot include o taxă pe tranzacțiile financiare”. În acest sens, Comisia a clarificat recent faptul că ³⁵ „[d]acă se va ajunge la un acord cu privire la această taxă pe tranzacțiile financiare, Comisia va prezenta o propunere privind transferul la bugetul UE, sub formă de resursă proprie, a veniturilor provenite din taxa respectivă. În cazul în care nu se ajunge la un acord până la sfârșitul anului 2022, Comisia va propune, pe bază de evaluări ale impactului, o nouă resursă proprie bazată pe o nouă taxă pe tranzacțiile financiare. Comisia depune toate eforturile pentru a prezenta aceste propuneri până în iunie 2024, în vederea introducerii resursei proprii până la 1 ianuarie 2026.”

B. COOPERAREA ADMINISTRATIVĂ

a) Cooperarea administrativă internațională în materie fiscală – considerații de politică

50. În cadrul reuniunii Grupului de lucru la nivel înalt din 28 octombrie 2021, delegațiile au discutat considerații de politică legate de continuarea lucrărilor în domeniul cooperării administrative internaționale în chestiuni fiscale, inclusiv ca urmare a discuțiilor pe această temă de pe parcursul mandatului președinției portugheze ³⁶.

³³ Doc. 8891/20, punctele 67-70, doc. 14863/19, punctele 104-110.

³⁴ Doc. EUCO 10/20.

³⁵ A se vedea Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 decembrie 2020 referitoare la proiectul de regulament al Consiliului de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 [09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP)], Declarația Comisiei privind instituirea unei resurse proprii bazate pe taxa pe tranzacțiile financiare.

³⁶ Doc. 9970/21, punctele 81-82.

51. Un cadru precis și funcțional de cooperare administrativă internațională rămâne una dintre principalele garanții și instrumente pentru a asigura colectarea la timp și eficace a veniturilor și prevenirea fraudei fiscale și a planificării fiscale agresive. Acest lucru este deosebit de relevant în condițiile în care este necesară redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 cât mai curând posibil și întrucât dimensiunea internațională se află din ce în ce mai mult în centrul activităților economice ale cetățenilor și întreprinderilor din UE.
52. În acest context, este important de amintit că Consiliul consideră esențial ca UE să continue să stabilească prioritățile cu privire la cele mai cuprinzătoare eforturi de la nivel mondial de a se reduce fraudă fiscală, evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale la nivel transfrontalier prin intermediul cooperării administrative ³⁷.
53. Cadrul privind cooperarea administrativă în domeniul fiscalității va fi consolidat atât la nivelul UE, cât și la nivel mondial. De asemenea, este probabil ca acordurile încheiate între statele membre și jurisdicțiile din afara UE să evolueze în timp.
54. Trebuie asigurată continuitatea fluxului de informații fiscale, orice alt rezultat putând să compromită eforturile desfășurate de ani de zile la nivel internațional cu privire la aspecte complicate cu caracter tehnic și politic, care tocmai au început să producă rezultatele dorite pentru atingerea acestui important obiectiv de interes public general.
55. În paralel cu asigurarea funcționării corespunzătoare a sistemului de schimb internațional de informații în scopuri fiscale, este în continuare necesară o calibrare adecvată în raport cu drepturile și obligațiile contribuabililor: orice restricție ar trebui să respecte cerințele privind necesitatea și proporționalitatea și să continue să respecte esența drepturilor și libertăților fundamentale, inclusiv în ceea ce privește schimburile cu țările terțe.
56. Ar trebui să continue lucrările cu caracter tehnic referitoare la o utilizare mai bine direcționată și mai eficace a informațiilor colectate prin intermediul cooperării administrative.

³⁷ Concluziile Consiliului din 29 mai 2020 privind evoluția viitoare a cooperării administrative în domeniul fiscal în UE (doc. 8482/20, punctul 11).

57. Pentru a se obține progrese în ceea ce privește realizarea lucrărilor și atingerea obiectivelor menționate la alineatele (54), (55) și (56) din prezentul raport, ar putea fi organizate reuniuni la nivel de experți în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale al Consiliului sau, după caz, în cadrul grupurilor de experți ale Comisiei, care să fructifice cunoștințele de specialitate necesare din domeniile relevante. Astfel, ar putea fi promovate standardele minime comune acolo unde este necesar, atât în UE, cât și la nivel internațional, într-un mod echilibrat și eficace.
58. În acest context, statele membre și Comisia ar trebui să rămână în strânsă legătură pentru a transmite periodic informații actualizate cu privire la aceste chestiuni în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (la nivel înalt), în vederea furnizării de către Consiliu a unor orientări suplimentare, dacă este necesar.
59. Se preconizează că, în 2022, Comisia va prezenta o propunere legislativă referitoare la o nouă revizuire a Directivei 2011/16/UE privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal, care va privi schimbul de informații referitoare la criptoactive și la deciziile fiscale privind persoanele înstărite.

b) Cooperarea administrativă cu țările din afara UE în domeniul TVA-ului

60. În cadrul reuniunii Grupului de lucru la nivel înalt din 23 septembrie, Comisia a informat delegațiile cu privire la:
- a) lucrările aflate în curs, în cadrul comitetului mixt, pe baza Acordului între Uniunea Europeană și Regatul Norvegiei privind cooperarea administrativă, combaterea fraudelor și recuperarea creanțelor în domeniul taxei pe valoarea adăugată ³⁸;
 - b) aspectele legate de TVA ale discuțiilor purtate cu Regatul Unit în contextul Protocolului privind cooperarea administrativă și combaterea fraudelor în domeniul taxei pe valoarea adăugată și privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe și impozite ³⁹;
 - c) primele etape ale contactelor inițiale cu autoritățile din Australia, Canada și Japonia, în ceea ce privește posibilitățile de dezvoltare a activităților în vederea unei cooperări administrative în domeniul TVA-ului;

³⁸ JO L 195, 1.8.2018, p. 3.

³⁹ JO L 149, 30.4.2021, p. 10.

d) negocierile aflate în curs cu autoritățile Republicii Populare Chineze în vederea încheierii unui memorandum de înțelegere fără caracter obligatoriu (un posibil viitor cadru de cooperare administrativă între UE și Republica Populară Chineză în domeniul TVA-ului) ⁴⁰.

61. Se amintește faptul că, în ceea ce privește negocierea și încheierea de instrumente fără caracter juridic obligatoriu în temeiul dreptului UE (precum memorandumul de înțelegere menționat anterior) și în conformitate cu cerințele Tratatului privind UE [în special articolul 16 alineatul (1) din TUE], definirea politicilor rămâne o prerogativă a Consiliului. Prin urmare, este de competența Consiliului să evalueze dacă este în interesul Uniunii să se inițieze astfel de discuții (negocieri) cu privire la un posibil instrument fără caracter juridic obligatoriu. În plus, în urma hotărârii Curții de Justiție pronunțate în cauza C-660/13 (memorandumul de înțelegere privind Elveția), secretarii generali ai Consiliului, Comisiei și Serviciului European de Acțiune Externă au convenit, în 2017, asupra unor Dispoziții privind instrumentele fără caracter juridic obligatoriu ⁴¹. Aceste dispoziții se aplică tuturor instrumentelor fără caracter juridic obligatoriu, indiferent de domeniul de politică și de cine reprezintă Uniunea în negocierile cu partea sau părțile terțe și indiferent de denumirea sau forma lor. Se pornește de la premisa că Comisia va continua să informeze cu regularitate statele membre cu privire la progresele înregistrate în cadrul acestor negocieri (inclusiv cu privire la orice alte contacte în acest domeniu cu țări din afara UE) și că, la încheierea negocierilor, Comisia se va adresa din nou Consiliului pentru a-i solicita, în conformitate cu dreptul Uniunii, să autorizeze semnarea în numele Uniunii a instrumentului fără caracter juridic obligatoriu.

⁴⁰ La 10 martie 2021, Consiliul a aprobat, cu o serie de observații (documentul CM 1978/21 LIMITE, cu detalii suplimentare care figurează în documentul ST 6351/21 LIMITE), inițierea de către Comisie de negocieri cu autoritățile Republicii Populare Chineze în vederea încheierii unui memorandum de înțelegere fără caracter obligatoriu.

⁴¹ Doc. 15367/17.

C. COORDONAREA POLITICILOR FISCALE

În ceea ce privește coordonarea politicilor fiscale (în afara domeniului de aplicare al legislației UE în domeniul fiscal), au continuat o serie de lucrări importante, astfel cum sunt prezentate mai jos.

a) Grupul de lucru pentru Codul de conduită (impozitarea întreprinderilor)

62. Grupul de lucru pentru Codul de conduită a desfășurat videoconferințe informale ale grupului principal la 5 iulie, 21 septembrie, 12 octombrie și 22 noiembrie 2021, precum și videoconferințe informale ale subgrupului privind chestiuni interne/externe la 18 și 29 octombrie și la 12 și 16 noiembrie. În plus, consilierii/atașajii pentru chestiuni fiscale s-au reunit la 8 iulie, 8, 13, 16, 20 și 24 septembrie și 17 noiembrie 2021 pentru a discuta documente EU-RESTRICTED referitoare la lista UE a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale. O reuniune suplimentară a consilierilor/atașajilor pentru chestiuni fiscale este planificată să aibă loc în luna decembrie pentru a pregăti discuțiile în vederea următoarei actualizări a listei în februarie 2022.
63. Revizuirea bianuală a listei UE a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale a fost aprobată de Consiliul ECOFIN la 5 octombrie 2021 și a fost publicată în Jurnalul Oficial la 12 octombrie 2021 ⁴².
64. Pe baza chestionarului privind măsurile de protecție împotriva țărilor care figurează pe lista UE a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale, Comisia i-a prezentat grupului un rezumat al modului în care statele membre au pus în aplicare orientările din 2019 privind măsurile de protecție ⁴³. Delegațiile și-au exprimat susținerea pentru intenția de a continua lucrările în domeniul măsurilor de protecție, inclusiv în ceea ce privește o evaluare a punerii în aplicare a orientărilor.
65. Președinția slovenă, în coordonare cu președinta Grupului de lucru pentru Codul de conduită, a continuat discuția cu privire la revizuirea mandatului respectivului grup pentru a include și caracteristicile sistemelor fiscale care au aplicabilitate generală și care ar putea avea efecte dăunătoare. [Codul de conduită (impozitarea întreprinderilor) revizuit a fost aprobat de Consiliu la xxxx].

⁴² JO C 413I, 12.10.2021, p 1-4.

⁴³ Doc. 14114/19.

b) Evoluții pe plan internațional

66. Grupul de lucru la nivel înalt a fost informat în mod regulat cu privire la evoluțiile internaționale relevante din domeniul politicii fiscale, în special în legătură cu reuniunile miniștrilor de finanțe ai G20 și ale Cadrului incluziv al OCDE/G20 privind BEPS. Discuțiile periodice din cadrul Grupului de lucru la nivel înalt, împreună cu o discuție informală la nivel de miniștri în septembrie, au contribuit în mod semnificativ la acordul final în cadrul incluziv al OCDE/G20 privind BEPS.
67. Delegațiile au fost informate cu privire la chestiunile legate de Legea conformității fiscale a conturilor străine (FATCA) din SUA în iulie 2021, când președinția slovenă a informat Grupul de lucru la nivel înalt cu privire la situația actuală referitoare la FATCA. Ulterior în cursul lunii iulie, pe baza progreselor înregistrate în timpul președințiilor anterioare, președinția slovenă a participat la o videoconferință informală cu Departamentul Trezoreriei Statelor Unite referitoare la FATCA, care s-a concentrat pe reciprocitatea schimbului de informații în temeiul acordurilor interguvernamentale privind FATCA și pe chestiunea „americanilor accidentali”, inclusiv pe chestiunea obținerii unor orientări suplimentare din partea Trezoreriei și a IRS pentru a preveni închiderea conturilor bancare ale „americanilor accidentali” din UE. În luna septembrie, președinția slovenă a informat Grupul de lucru la nivel înalt cu privire la această reuniune. Contactele cu autoritățile din SUA sunt în curs și sunt planificate reuniuni informale suplimentare cu omologii din SUA.
68. La 19 noiembrie 2013, Grupul de lucru la nivel înalt a convenit că dispozițiile fiscale din dosarele nefiscale care generează modificări ale legislației fiscale sau ale practicilor administrative fiscale ale statelor membre sau care au alte consecințe asupra fiscalității ar trebui să intre în sfera de aplicare a unui „mecanism de alertă informal”. Abordarea sistematică prin care aceste cazuri sunt supuse atenției experților fiscali, cu sprijinul Secretariatului General, a continuat să garanteze alertarea la timp a statelor membre, inclusiv cu privire la negocierile unor acorduri între UE și țări terțe. Printre aspectele care au fost monitorizate de Grupul de lucru la nivel înalt se numără: acțiunile subsecvente raportului ESMA din 2020 referitor la schemele Cum/Ex și Cum/Cum și la schemele de recuperare a impozitelor reținute la sursă, comunicarea Comisiei intitulată „Un set de măsuri de acțiune și de sprijin pentru abordarea creșterii prețurilor energiei”⁴⁴, pachetul legislativ privind combaterea spălării banilor din iulie 2021 și situația actuală în ceea ce privește Directiva privind raportarea publică pentru fiecare țară în parte (pCBCR).

⁴⁴ Doc. 12682/21.